

Dosarul nr. 2rac-199/22
2-20137629-01-2rac-25082022

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) L. Ciubotaru
Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) A. Panov, I. Secrieru, I. Țurcan

Î N C H E I E R E

19 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată "Eneia Grup", reprezentată de avocatul Barbăneagră Sergiu, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată "VVS Gruop Security" împotriva Societății cu Răspundere Limitată "Eneia Grup" cu privire la încasarea sumei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2021,

c o n s t a t ă :

La 03 noiembrie 2020, SRL "VVS Gruop Security" a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL "Eneia Grup" cu privire la încasarea sumei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a menționat că la 28 februarie 2020 a avut loc un transfer bancar eronat din contul SRL "VVS Gruop Security" în contul SRL "Eneia Grup" în sumă totală de 100 000 lei, care era destinată SRL "Avantgarde Group Construct".

Reclamantul a invocat că transferul a avut loc din cauza unei erori contabile.

La 13 iulie 2020, în adresa SRL "Eneia Grup" a fost expediată notificarea, prin care i s-a solicitat restituirea sumei de 100 000 lei transferată nejustificat, însă reclamația a rămas fără răspuns.

Ulterior, la 04 septembrie 2020, a fost expediată reclamația repetată, care a fost restituită cu mențiunea "nereclamat".

SRL "VVS Gruop Security" a solicitat încasarea de la SRL "Eneia Grup" a sumei de 100 000 lei, încasarea sumei de 1 879,45 de lei cu titlu de dobândă de întârziere și încasarea sumei de 3 056,38 de lei cu titlu de taxă de stat.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 26 mai 2021, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de SRL "VVS Gruop Security".

S-a încasat de la SRL "Eneia Grup" în beneficiul SRL "VVS Gruop Security" suma de 100 000 lei cu titlu de îmbogățire nejustificată și suma de 3 000 lei cu titlu de taxă de stat.

În rest, acțiunea a fost respinsă.

Pentru a se pronunța astfel, prima instanță cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că SRL "VVS Gruop Security" a transmis beneficiarului SRL "Eneia Grup" suma de bani în mărime de 100 000 lei, indicând ca destinație a plății „plata pentru marfă în temeiul facturii nr. IV 6868353 din 27 decembrie 2019 pentru sistem electric, inclusiv TVA”, fapt confirmat prin ordinul de plată nr. 101 din 28 februarie 2020.

Instanța de fond a stabilit că în rezultatul unei erori al contabilului șef al SRL "Eneia Grup", care era și contabilul șef al SRL „Avantgarde Group Construct”, prin ordinul de plată nr. 101 din 28 februarie 2020, întru achitarea facturii fiscale nr. IV 6868353 din 27 decembrie 2019, a efectuat plata din contul reclamantei în contul SRL "Eneia Grup".

La fel, prima instanță a constatat că SRL "Eneia Grup" nu a probat că a încheiat cu SRL "VVS Gruop Security" un contract de preluare a datoriei SRL „Avantgarde Group Construct”.

Astfel, prima instanță a concluzionat că deoarece prin ordinul de plată nr. 101 din 28 februarie 2020 s-a efectuat o plată nedatorată, având ca efect îmbogățirea fără justă cauză și deoarece între reclamantă și pârâtă nu au existat raporturi juridice de orice natură, SRL "Eneia Grup" a devenit debitor al obligației de restituire (persoana îmbogățită), iar SRL "VVS Gruop Security" a devenit creditor (persoana dezavantajată), motiv din care pârâta urmează să restituie reclamantei suma în mărime de 100 000 lei.

Cu referire la pretenția privind încasarea dobânzii de întârziere, instanța de fond a concluzionat că notificarea nu a fost recepționată de SRL "Eneia Grup", respectiv aceasta nu a cunoscut despre notificare și astfel, nu fost pusă în întârziere, or, pârâta nu a cunoscut în perioada 21 iulie 2020 – 14 septembrie 2020 despre obligația de a restitui SRL "VVS Gruop Security" suma solicitată în termen de 7 zile calendaristice din momentul recepționării prezentei notificări.

Deci, pretenția privind încasarea dobânzii legale de întârziere urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2021, s-a respins apelul declarat de SRL "Eneia Grup" și s-a menținut hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 26 mai 2021.

La 27 iulie 2022, SRL "Eneia Grup", reprezentată de avocatul Barbăneagră Sergiu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă.

Recurentul SRL "Eneia Grup", în motivarea recursului a invocat că la examinarea cauzei, nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată, precum și

faptul că a fost aplicată o lege care nu trebuia să fie aplicată.

Recurentul a menționat că presupusa eroare invocată de intimat nu poate fi reținută în speță, or, acest fapt nu a fost constatat și probat în instanța de judecată.

Mai mult ca atât, norma materială nu prevede ca și temei de a considera că nu a manifestat consimțământul în mod liber, motivul precum că s-a comis o eroare.

Astfel, a reiterat că în speță, intimatul a executat obligația față de un terț care este născută în temeiul facturii fiscale nr. IV 6868353 din 27 decembrie 2019, semnată de SRL „Avantgarde Group Construct”, parte care urma a fi atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu.

La 25 august 2022, instanța de recurs a expediat în adresa intimatului copia recursului, însă plicul a fost restituit cu mențiunea ”nereclamat” (f. d. 100-102).

La 07 septembrie 2022, avocatul Cotruță Sergiu a depus în interesele SRL ”VVS Grup Security” referință, prin care a solicitat să fie considerat ca inadmisibil.

Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de SRL ”Eneia Grup” urmează a fi considerat inadmisibil din motiv că este depus cu omiterea termenului de declarare a recursului.

În conformitate cu art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

Prevederile art. 434 din Codul de procedură civilă stipulează că, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul reține că Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 02 noiembrie 2021, iar decizia motivată a fost expediată în adresa părților prin intermediul poștei electronice la data de 03 ianuarie 2022 (f. d. 80).

Totodată, Colegiul menționează că, prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 41 din 24 februarie 2022, s-a declarat stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pentru o perioadă de 60 de zile.

Conform art. 2 din Hotărârea respectivă, pe perioada stării de urgență, Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova va emite dispoziții în vederea punerii în executare a măsurilor, inclusiv și stabilirea unui regim de lucru pentru toate entitățile.

La 02 martie 2022, a fost emisă Dispoziția nr. 5 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, prin care la pct. 5.1.2 a prevăzut că termenele de exercitare a căilor de atac în cauzele civile se suspendă de drept, aflate în curs la data intrării în vigoare la data intrării în vigoare a dispoziției, se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență.

Prin Dispoziția Comisiei Situații Excepționale nr.13 din 31 martie 2022, termenele de exercitare a căilor de atac întrerupte prin Dispoziția nr. 5 din 02 martie 2022, au fost substituite cu noi termene, de aceeași durată, care au început a curge de la data de 04 aprilie 2022.

Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este depus peste termen, or, termenul de exercitare a căii de atac întrerupt prin Dispoziția nr. 5 din 02 martie 2022, a fost substituit cu noi termene, de aceeași durată, care a început a curge de la data de 04 aprilie 2022.

Astfel, termenul de 2 luni de declarare a recursului a început a curge de la data de 04 aprilie 2022, iar recursul a fost declarat la 27 iulie 2022.

În consecință, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că recurentul SRL "Eneia Grup", la depunerea recursului a încălcat termenul de 2 luni stabilit de lege, care este un termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Totodată, art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, stipulează că părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Deci, în exercitarea drepturilor procesuale părțile într-un litigiu trebuie să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale și să facă eventuale abuzuri, de natură să determine tergiversarea soluționării cauzei.

Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauza Grăjdianu și alții contra Moldovei, a constatat în cererea Boșcăneanu (nr. 45822/12), că reclamantul a obținut, în prima instanță și în instanța de apel hotărâri în favoarea sa, care în lipsa unor contestații formulate de părțile adverse în termenele legale, hotărârile au devenit irevocabile.

La fel, Curtea a stabilit că în afara termenelor legale, partea adversă a depus contestație, care a fost admisă de instanța internă, iar în cadrul examinării cauzei, hotărârile pronunțate în favoarea reclamantului au fost anulate.

Prin urmare, Curtea a considerat că există o încălcare a art. 6 § 1 din Convenție.

Așadar, termenele procedurale prin existența lor nu fac altceva decât să asigure certitudinea drepturilor și stabilitatea raporturilor juridice, fapt ce duce în mod evident la respectarea principiului legalității, pe de o parte, și a interesului părților de a-și pregăti temeinic apărarea, astfel încât să nu fie supuse unor sancțiuni severe, pe de altă parte.

Respectiv, din motivul nerespectării de către partea obligată la îndeplinirea actului de procedură în termenului legal prevăzut de lege, intervine decăderea.

Drept urmare la caz, se va reține că Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat, că ține de obligația părților de a întreprinde măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a contesta în termen hotărârea judecătorească (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Astfel fiind, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv ar împiedica rămânerea irevocabilă a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice, fapt ce ar duce la

încălcarea prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul declarat este depus cu omiterea evidentă a termenului, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că în temeiul art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, recursul înaintat de către SRL "Eneia Grup", reprezentată de avocatul Barbăneagră Sergiu, urmează a fi considerat inadmisibil, fiind depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434.

În conformitate cu art. 269-270, art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. b), art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Societatea cu Răspundere Limitată "Eneia Grup", reprezentată de avocatul Barbăneagră Sergiu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh